

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ДЕКОМПОЗИЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті проаналізовано поняття підприємницької діяльності, визначено сектори, на які вона поділяється. Обґрунтовано декомпозицію підприємницької діяльності за ланцюжком створення вартості.

Ключові слова: підприємницька діяльність, сектор, ланцюжок створення вартості.

Abstract

The article analyzes the concept of entrepreneurial activity, also identifies the sectors into which it is divided. Decomposition of entrepreneurial activity along the value chain is substantiated.

Keywords: business, sector, value chain.

Вступ

Під підприємницькою діяльністю розуміється будь-яка діяльність, пов'язана з виробництвом товарів або наданням послуг. Наприклад, вони можуть включати видобуток металевих копалин із природи або збирання сільськогосподарської продукції для продажу виробничому сектору для подальшої переробки. Або вони передбачають перетворення сировини в кінцевий товар, як це роблять виробники.

Іншим видом діяльності є надання послуг. Прикладом є розподіл товарів від виробників до споживачів. Іншим прикладом є те, що надають транспортні, фінансові та туристичні компанії.

Подібні заходи є незамінними в нашому житті. Підприємства продають товари або надають послуги, щоб задовольнити наші потреби та бажання отримати прибуток. І у своїй повсякденній діяльності вони здійснюють цю діяльність.

Тоді, працюючи, бізнес потребує ресурсів. Вони купують такі ресурси, як сировина, робоча сила та обладнання. Потім вони об'єднують ці ресурси для виробництва товарів і надання послуг.

Далі, задовольняючи наші потреби та бажання, підприємства повинні конкурувати один з одним. Тому вони повинні робити це краще, ніж конкуренти. Я маю на увазі, що вони повинні бути в змозі задовольнити споживачів більше, ніж їхні конкуренти, щоб гроші надходили від споживачів до них. Якщо їм це вдасться, вони можуть отримати прибуток вище середнього конкурента, що призведе до конкурентної переваги.

Підприємницька діяльність за секторами

У цьому підході ми групуємо діяльність у три сектори відповідно до їх етапів у виробничому ланцюжку. Вони є:

- Первинний сектор
- Вторинний сектор
- Третинний сектор

Первинний сектор включає видобуток, заготівлю та просто перетворення природних ресурсів. Потім ці види діяльності поділяються на кілька підгалузей, таких як видобуток корисних копалин, сільське господарство, плантації та рибальство.

Продукція цього сектора зазвичай надходить у вторинний сектор для подальшої переробки в кінцеву продукцію. Або деякі також призначені для безпосереднього споживання, наприклад, різні сільськогосподарські продукти, такі як овочі та фрукти.

Вторинний сектор включає виробничу та будівельну діяльність. Виробники перетворюють сировину в напівфабрикати або готову продукцію. Потім напівфабрикати надходять до інших виробників для переробки кінцевої продукції. Отже, в цілому виробничий сектор виробляє кінцеву продукцію.

Між тим, будівництво також потрапляє в цю категорію, оскільки воно бере сировину, як-от дерево і сталь, і перетворює їх на щось інше.

Третинний сектор включає діяльність, пов'язану з наданням послуг підприємствам, домогосподарствам чи іншим організаціям. До них належать торговельні, банківські, страхові, готельні та транспортні послуги.

У кількох класифікаціях експерти відокремлюють інтелектуальні послуги з цього сектора на четвертинний сектор. Прикладом є послуги, пов'язані з дослідженнями та розробками, обчислювальною технікою, інформаційними та комунікаційними технологіями.

Діяльність за ланцюгом створення вартості

Діяльність всередині компанії може сильно відрізнятися між підприємствами. Деякі підручники класифікують їх за різними бізнес-функціями: виробничі, кадрові, маркетингові, бухгалтерські та фінансові.

Тоді ще одна цікава класифікація, запропонована Портером. Він пропонує бізнес-модель «ланцюга створення вартості». Він відноситься до різних видів діяльності, пов'язаних зі створенням вартості шляхом виробництва товарів або надання послуг. Це дає нам глибше уявлення про те, де підприємства можуть додати цінність, щоб створити конкурентну перевагу.

Портер класифікує діяльність уздовж ланцюга створення вартості на дві основні групи: основна діяльність і допоміжна діяльність.

Основні види діяльності включають:

- **Вхідна логістика** включає транспортування сировини до виробничих потужностей і ряд інших супутніх видів діяльності, таких як складування.
- **Операції** включають дії з переробки вхідних даних у вихідні.
- **Вихідна логістика** включає доставку продукції клієнтам, включаючи обробку складського господарства та пов'язаних потоків інформації.
- **Маркетинг і продаж** включають продаж і просування продуктів, а також розвиток довгострокового спілкування та відносин із клієнтами.
- **Обслуговування клієнтів** включає всі види діяльності з обслуговування клієнтів після отримання ними продукту, наприклад, післяпродажне обслуговування.
- **Допоміжні заходи** включають такі підкатегорії:
- **Інфраструктура** включає діяльність у таких сферах, як фінанси, право та загальне управління.
- **Інформаційні технології** забезпечують технологію зберігання та передачі інформації між підрозділами всередині компанії та зовнішніми сторонами.
- **Управління людськими ресурсами** охоплює такі види діяльності, як підбір, розвиток, навчання та винагорода.
- **Закупівля** включає діяльність, пов'язану із закупівлею товарів і послуг із зовнішніх джерел.

Висновок

Підсумовуючи вищесказане, підприємницька діяльність – це передусім інтелектуальна діяльність енергійної і ініціативної людини, яка, володіючи якими-небудь матеріальними цінностями

використовує їх для організації бізнесу. Отримуючи користь для самого себе підприємець діє на благо суспільства.

До числа найбільш характерних для сучасного підприємництва проблем, що перешкоджають його ефективному функціонуванню, варто віднести: неефективність системи керування; невелика відповідальність суб'єктів господарювання за наслідки прийнятих рішень; відсутність ефективного механізму виконання судових рішень; недосконала законодавча база; відсутність принаймні найелементарніших умов господарювання; мала підтримка з боку держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Комарницький І., Офік М. Проблеми розвитку малого і середнього підприємництва. - 2005. - №4. - С. 50-58.
2. Лігоненко Л. / Світові тенденції розвитку підприємницької активності/ Вісник КНТЕУ - 2009. - №5.
3. Правові основи підприємницької діяльності / За ред. В. І. Шакуна, В. П. Мельника, В. М. Поповича.- К., 2001.- 461 с.
4. Харенко О. В. Правове регулювання корпоративних відносин в господарських товариствах // Українське комерційне право. — 2006. — № 7. — С. 15—24.

Юрченко Марина Дмитрівна - студентка групи П-19б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: yurchenkomarina4@gmail.com

Білоконь Тетяна Миколаївна - канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: tm.bilokon@gmail.com

Yurchenko Maryna - student of group P-19b, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: Yurchenkomarina4@gmail.com

Tatiana Bilokon - Cand. Sc. (Econ.), Assistant Professor, Assistant Professor of the Department of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: tm.bilokon@gmail.com